/

P.V.-E.G. - BRUSSEL

131e BIJEENKOMST VAN DE RAAD
DER EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
GEHOUDEN TE BRUSSEL OP
23 NOVEMBER 1970

1. Agenda.

De agenda werd goedgekeurd.

2. Lijst van A-punten. (doc. 2112/70)

Goedgekeurd.

3. Economische en Monetaire Unie. (docs. R/2247/70 en R/2106/70)

Commissiepresident Malfatti bedankte de Groep Werner voor zijn uitstekend werk. In het rapport zijn alle onontbeerlijke elementen voor de economische en monetaire unie te vinden. De Commissie deelt de conclusies van het interim-rapport, in het bijzonder dat de voornaamste beslissingen van economisch beleid op Gemeenschapsniveau moeten worden genomen. Daartoe zullen noodzakelijke bevoegdheden moeten worden overgedragen en zullen de besluiten onder democratische controle moeten staan. Het rapport staat ook een soepel stelsel voor met betrekking tot het tijdschema. De Commissie meent dat tien jaar voldoende zijn om tot het gewenste resultaat te komen. De toekenning van de nieuwe bevoegdheden zal moeten plaatsvinden aan de bestaande instellingen. De voorstellen die de Commissie in 1972 heeft toegezegd te doen met betrekking tot de begrotingsbevoegdheden van het Europees Parlement zullen ook rekening houden met de doelstellingen van de economische en monetaire unie. Met betrekking tot de samenstelling van het Europees Parlement kunnen reeds vorderingen gemaakt worden zonder dat daartoe het Verdrag wordt gewijzigd.

De voorstellen van de Commissie over de eerste etappe, voorzien in een beheersing van de conjunctuur en van de inflatie enerzijds en stellen verder structurele en regionale maatregelen voor om bestaande of dreigende onevenwichtigheden weg te nemen. Op dit gebied meent de Commissie dat verder moet worden gegaan dan datgene dat door de groep Werner is voorgesteld.

De Voorzitter stelde dat op 14 december over de onderhavige materie, tesamen met het derde programma voor de economische politiek op middellange termijn en met het financieel mechanisme op middellange termijn besluiten moeten worden genomen.

© NA, 2.02.05.02 (Arch. MR) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 981
http://resources.huygens.knaw.nl/europeseintegratie/doc/S02027

Volgens Baron Snoy bevat het rapport Werner essentiële elementen voor de toekomst. De voorstellen van de Commissie zijn concreet, de belgische regering juicht dit toe. De Commissie noemt een tijdslimiet met een dwingend karakter; 1 januari 1980. Ook dit kan de belgische regering onderschrijven, omdat het procesoonwederroepelijk moet zijn. Hij meende dat de tweede fase beter zou moeten worden omschreven.

Een duidelijke omschrijving van datgene wat voor ons ligt is ook van belang om de nieuwe leden van de Gemeenschap te wijzen op wat hun te wachten staat.

Baron Snoy achtte het van groot belang om reeds spoedig bij het begin van het proces naar de economische en monetaire unie een besluit te nemen over de reductie van de wisselkoersmarges. Ook het instellen van een fonds is daarvoor noodzakelijk en dit zou naar de vaste overtuiging van de belgische regering in een zo vroeg mogelijk stadium tot stand moeten komen. Het is van belang dat de Gemeenschap naar buiten met één stem optreedt, zoals op handelspolitiek gebied ook het geval is. De betekenis en de plaats van de Gemeenschap in de wereldeconomie rechtvaardigt een dergelijke positie.

Minister Luns onderstreepte het groot politiek belang van de voorstellen die nu in discussie zijn. De nederlandse regering is het eens met de conclusies van de Wernergroep. Met grote belangstelling werd geluisterd naar de uiteenzettingen van de heer Malfatti, omdat hetgeen hij mondeling gezegd heeft beter klinkt als wat de Commissie op schrift heeft gezet. Ook de inleiding bij de voorstellen van de Commissie geeft meer aan dan uiteindelijk in de resolutie is geformuleerd. De monetaire aspecten worden in die resolutie benadrukt, terwijl de economische aspecten worden verwaarloosd. Indien men een duidelijke termijn van tien jaar wil, dan zal het ook noodzakelijk zijn de inhoud van de eindfase en de weg daar naartoe te kennen. Minister Witteveen vervolgde dat de Raad het principe van de parallelliteit tussen economische en monetaire ontwikkelingen reeds heeft aanvaard, en dat de belangrijkste beslissingen op economisch en monetair gebied op E.E.G.-niveau onder democratische controle zullen moeten worden genomen. Hij verklaarde zich verheugd met het rapport, met de conclusies waarvan hij zich in grote lijnen kon verenigen.

Wil de Gemeenschap een kern van stabiliteit zijn, dan is daarvoor een grote discipline noodzakelijk. Dit betekent enerzijds het noodzakelijk samengaan van economische en monetaire instrumenten om dit doel te bereiken, dit betekent tegelijkertijd dat de gemeenschappelijke besluitvorming eveneens van voldoende gewicht en autoriteit zal moeten zijn om het evenwicht tussen de landen te verzekeren.

Duidelijk zal verder moeten zijn dat het proces dat thans wordt ingezet onomkeerbaar is. Men zal de weg naar een economische en monetaire unie stap voor stap maar met kennis van het einddoel moeten nemen. In de resolutie van de Commissie is dit punt onvoldoende uitgewerkt, evenals de wijze van besluitvorming in de eindfase.

In de ontwerpbeschikking over de samenwerking van centrale banken wordt gesteld dat deze zich zouden moeten houden binnen de richtlijnen, door de Raad vast te stellen. Hiermee wordt echter het probleem van de verhouding tussen regering en Centrale Bank aan de orde gesteld, hetgeen niet in alle Lid-Staten op dezelfde wijze is geregeld. Dit idee zou nader moeten worden uitgewerkt en hierover zou het advies van de Gouverneurs kunnen worden gevraagd. De versmalling van de bandbreedte voor wisselkoersfluctuaties is een belangrijk voorstel en is passend naarmate effectieve coördinatie van het economisch beleid wordt bereikt. De nederlandse voorkeur gaat uit naar een relatieve versmalling omdat deze zowel de stap naar meer eigenheid in de Gemeenschap symboliseert als tegelijkertijd de ruimte laat binnen de Gemeenschap voor divergerende economische ontwikkelingen.

Het Comité van Gouverneurs zou ook dit punt nader kunnen onderzoeken.

Het voorstel om drie maal per jaar een speciale Raadszitting te houden en in het bijzonder daarbij ook de begrotingspolitiek te betrekken, heeft de nederlandse instemming, maar de praktijk zal echter moeten leren in hoeverre dit goede voorstel tot wezenlijke resultaten zal leiden.

De voorstellen over de belastingharmonisatie zijn in de Commissieresolutie verder ontwikkeld dan in het rapport van de Groep. Het plan is ambitieus, maar daar zal onder zekere reserves aan meegewerkt kunnen worden.

Op het gebied van structuur- en regionaal beleid zal inderdaad iets moeten gebeuren. De moeilijkheden die hier echter te overwinnen zijn moeten niet worden onderschat, evenmin als de verschillen van mening die over dit beleid bestaan.

Minister Ferrari Agradi sprak zijn waardering uit over het rapport Werner, evenals over de Commissievoorstellen, waarin de meest essentiële punten van het rapport, zij het met nuances zijn overgenomen. Voor regionale en structurele problemen gaat de resolutie verder. De voorstellen van de Commissie vormen een discussiebasis, zeker na de preciseringen die de heer Malfatti heeft aangebracht. De italiaanse regering is vastbesloten de economische en monetaire unie te helpen tot stand te brengen. Het proces zal noodzakelijkerwijze in etappes moeten plaatsvinden. De eerste etappe zal duidelijk moeten worden afgebakend, maar kan niet los worden

gezien van de daarop volgende voor welke de essentiële elementen moeten worden vastgesteld. De definitie van de unie zoals door de groep Werner geformuleerd, wordt onderschreven. Het gaat om twee fundamentele eisen: enerzijds de overdracht van competenties naar de EEG en anderzijds een democratische controle door het Europees Parlement, daar waar de bevoegdheden zijn overgedragen. De verschillende prealabele consultaties zouden verplichtend en bindend moeten zijn. Er moet worden uitgegaan van een gegarandeerd parallellisme. Hij had sympathie voor verschillende opmerkingen van Minister Witteveen; wij kunnen ons niet afhankelijk maken van de centrale banken. Daarom is de coördinatie van het economisch beleid vanzelfsprekend en logisch. Dit impliceert tegelijkertijd een aantal institutionele wijzigingen. Deze behoeven niet alleen tegelijkertijd te worden gerealiseerd en we zullen ook rekening moeten houden met de economische en sociale omstandigheden in de Lid-Staten. Maar als we de fundamentele doelstellingen goed formuleren zullen wij in staat zijn daaruit de konsekwenties te trekken in de verschillende fasen. Voor wat betreft de structurele en regionale aspecten is de italiaanse regering bijzonder dankbaar voor de Commissievoorstellen. Op belastinggebied echter zouden voor Italië moeilijkheden kunnen voordoen in verband met de grote hervorming die daar thans aan de gang is.

Concluderend stelde hij dat wij de politieke doelstellingen voor ogen moeten hebben en de politieke wil in concrete bindingen moeten omzetten. Dan zal het ook mogelijk zijn om de technisch economische problemen te behandelen en op te lossen. Het zal noodzakelijk zijn een duidelijke formulering te geven aan onze intenties.

Minister Schumann onderstreepte het belang van de huidige discussie, die moet dienen om besluiten voor te bereiden. Het rapport Werner is interessant en nuttig. Met de Commissievoorstellen ging hij niet akkoord, maar Frankrijk heeft ze evenmin als een deceptie ondervonden. Men zal moeten vermijden een institutioneel gevecht te vermengen met de reële beslissingen die wij nu kunnen nemen. Aan het einde van de eerste fase kunnen we latere ontwikkeling voorzien.

De franse regering is trouw aan het communiqué van Den Haag, zoals zij onlangs op 13 november nog heeft verklaard. Het is echter moeilijk om thans een tijdschema vast te stellen.

Zij is akkoord met de coördinatie en harmonisatievoorstellen van de eerste etappe. Met betrekking tot het parallellisme gaat zij ook akkoord en zal het nodig zijn een evenwicht te zoeken, met name ook op het gebied van de begrotingen. Op fiscaal gebied verklaarde hij zich niet competent. Met betrekking tot de versmalling van de bandbreedte meende hij dat direkt hierover een beslissing kan worden genomen. Het gaat er niet om met de Gemeenschap een instrument te maken om daarmee andere de oorlog

te verklaren, maar om een element van orde en evenwicht te creëren in de internationale monetaire wereld. Men moet dit ook beschouwen in het licht van de uitbreiding van de Gemeenschap. Hij besloot zijn betoog met een triptiek van voorwaarden dat aan het proces van de economische en monetaire eenwording zou moeten worden meegegeven, namelijk : "équilibre, progressivité, efficacité".

Staatssecretaris Schöllhorn verklaarde dat de Bondsregering de conclusies van het rapport Werner aanvaard. Voor haar is dit rapport reeds een compromis, waarin de grenzen van wat economisch aanvaardbaar is, zijn bereikt. Het moet een Gemeenschap worden van stabiliteit en groei, die een bijdrage aan het algemeen evenwicht in de wereld zou moeten leveren. De belangrijkste economische beslissingen zullen op EEG-niveau moeten worden genomen en de bevoegdheden daartoe zullen moeten worden overgedragen. Daartoe behoeven geen nieuwe organen te worden geschapen, maar zullen de bestaande moeten worden ontwikkeld. Een vast tijdschema zal moeten worden vermeden, teneinde telkens opnieuw - na een terugblik - verdere stappen te kunnen nemen. Dit is ook nodig in verband met de kandidaat-leden die in een latere fase aan dit proces moeten meewerken. Dit impliceert echter niet dat er onduidelijkheid mag bestaan over de eindfase. Deze duidelijkheid wordt gewenst vooraleer men zich de moeite moet geven om de eerste fase in te gaan. De toelichtingen van de Voorzitter van de Commissie werden met instemming begroet, aangezien het Commissievoorstel vooralsnog met bezorgdheid in Bonn was ontvangen. Het is immers noodzakelijk dat de politieke bereidheid om de economische en monetaire unie tot stand te brengen, zonder reserve wordt aanvaard.

De richtlijnen die de Raad aan de centrale banken zou moeten geven zijn niet aanvaardbaar. De eigen verantwoordelijkheid van centrale banken wordt hierin namelijk miskend. Ook moet duidelijker worden geformuleerd welke betekenis de Verdragswijziging heeft; daarom stelde hij samenvattend:
De Bondsrepubliek is bereid de economische en monetaire unie tot stand te brengen, maar dan moet bereidheid bestaan om alle institutionele en politieke konsekwenties te aanvaarden. Eerst dan is het ook aanvaardbaar om de versmalling van de bandbreedte en de instelling van een fonds te aanvaarden, evenals de oriënteringen die voor de nationale begrotingen zouden worden gegeven. Op economisch en monetair gebied zal een effectieve parallelliteit van stap tot stap moeten worden bereikt, die gepaard gaat met een parallelle overdracht van bevoegdheden. Het Gemeenschapssysteem van centrale banken zal een eigen verantwoordelijkheid moeten hebben. De Regeringsconferentie ingevolge artikel 236 zal het verdere tijdschema voor de realisatie voor de economische en monetaire unie moeten opstellen. De Bondsregering acht het mogelijk om op 1 januari 1980 de economische en monetaire unie gerealiseerd te hebben indien daartoe de politieke wil aanwezig is.

Minister President Werner verklaarde dat de luxemburgse regering akkoord is met het rapport van zijn groep, dat zij beschouwt als een algemene conceptie. In deze zin beschouwt zij ook de voorstellen van de Commissie, waarover overigens detailopmerkingen kunnen worden gemaakt. De verschillen tussen beide documenten liggen in nuances en zijn niet in tegenspraak met elkaar, zeker niet na de toelichting van President Malfatti, die met name het punt van de democratische controle en de institutionele aspecten heeft toegelicht en gecompleteerd. Anderzijds moet men zich bewust zijn dat het moeilijk is thans de eindfase te detailleren. Twee instellingen zijn in ieder geval noodzakelijk, die snel, efficiënt en onafhankelijk moeten kunnen functioneren, maar geen onbegrensde bevoegdheden kunnen hebben en waar geen overdreven centralisme in wordt gerealiseerd. De wijze waarop de regeringen in het beslissingscentrum kunnen deelnemen valt nog te bezien. Of een dergelijk centrum de Commissie zal zijn, dan wel de Raad of een derde orgaan is nog een open vraag.

Men zal de eerste etappe niet kunnen scheiden van het geheel.

Omdat het Verdrag erg vaag is over het economische en monetaire beleid zal een complement noodzakelijk zijn. De discussies over het middellange termijn financieel mechanisme hebben dit reeds bewezen. Een dergelijk probleem zal zich vermoedelijk ook voordoen bij de instelling van het fonds. Het feit dat de Commissie de paragraaf over de Verdragswijziging anders heeft geredigeerd is wellicht toe te schrijven aan het feit dat men verschillende typen verdragswijzigingen voor ogen heeft gehad. Maar dit lijkt eerder een kwestie van nuances.

Het zal nodig zijn om, uitgaande van de algemene conceptie van het rapport, de Commissievoorstellen aan te passen, teneinde de verschillen in formuleringen en interpretatie van de verschillende passages op te heffen en bepaalde misverstanden te vermijden.

De Commissievoorzitter, de heer Malfatti, meende dat punt 3 van de resolutie op voldoende wijze weergeeft welke institutionele implicaties het tot stand brengen van de economische en monetaire unie met zich meebrengt. Hij meende dat de wezenlijke elementen voor de eindfase in de resolutie waren opgenomen. Hij meende dat de verwijzing naar artikel 236, zoals ook in het rapport van de groep Werner een duidelijke indicatie naar de toekomst inhield. Tenslotte wilde het zwijgen van de Commissie op bepaalde punten niet zeggen dat daardoor die punten volledig uit het zicht zijn verdwenen. De Commissie behoudt zich immers het recht voor om verdere procedures en voorstellen te doen voor de versterking van de coördinatie en voor de ontwikkeling van de economische unie.

De Raad besloot het Comité van P.V.'s, dat zich daarbij door hoge ambtenaren uit de Lid-Staten zou kunnen doen assisteren, op te dragen op grond van de discussies in de Raad voorstellen voor te bereiden die in de volgende Raadszitting van 14 december ter discussie zouden komen, en die het mogelijk zouden moeten maken besluiten te nemen.

Voor zijn persoonlijke rekening vatte de Voorzitter, Minister Schiller, het debat als volgt samen: In principe benaderen alle delegaties het Wernerrapport positief en constructief. De mondelinge toelichting van Voorzitter Malfatti is voor verschillende delegaties gemakkelijker aanvaardbaar dan de geformuleerde voorstellen. In dit licht lijkt een zekere convergentie van opvattingen mogelijk. Verschillende delegaties zijn van mening dat aan het eind van de eerste fase door een Regeringsconferentie de ervaringen moeten worden besproken en de Verdragswijzigingen voor de volgende fasen moeten worden voorbereid op grond van artikel 236 van het Verdrag. Door velen is de noodzaak van een effectief parallellisme naar voren gebracht, zoals bijvoorbeeld versmalling van de bandbreedte enerzijds en coördinatie van het beleid anderzijds. Beperking van bevoegdheden bij nationale instanties moet tot overdracht van die bevoegdheden naar EEG-instanties leiden. Daarom is ook een versterking van de democratische controle noodzakelijk. Verschillende delegaties hebben gewezen op de gelijke prioriteit van de doelstellingen, groei, stabiliteit en werkgelegenheid. Sommige delegaties leggen er de nadruk op dat zo snel mogelijk met de eerste fase moet worden begonnen en hechten minder waarde aan een duidelijke precisering van de overige etappes. Andere delegaties wensen echter juist duidelijkheid over de andere fasen vooraleer zij de eerste in willen gaan. Onduidelijkheid bestaat ook nog over het feit of de centrale banken al dan niet volgens richtlijnen van de Raad kunnen opereren. Tenslotte stelt zich de vraag of reeds in de eerste fase duidelijke verplichtingen voor de eindfase aanvaard moeten worden.

Deze conclusie van de Voorzitter bleven uiteraard geheel voor zijn rekening. De Voorzitter van de Commissie, de heer Malfatti, merkte naar aanleiding van deze samenvatting op dat zijn interventies niet in deze zin moesten worden verstaan dat de Commissie haar oorspronkelijk voorstel zou hebben gewijzigd.

4. Ontwerp-beschikking financiële steun op middellange termijn (doc. R/2256/70)

Juridische basis

Minister Witteveen verklaarde dat hij zich, hoewel hij de juridische basis als voorgestaan door de andere delegaties (artt. 108 en 103 tezamen) onvoldoende achtte, kon neerleggen bij een fundering op deze beide artikelen. Ook de Commissie aanvaardde dit, zodat omtrent dit punt overeenstemming bestaat.

Omvang mechanisme en verdeling

De Raad kon instemmen met de in de Annex van het bovengenoemde document vermelde bedragen, dat wil zeggen een totale omvang van 2 miljard r.e., als volgt verdeeld: Duitsland/Frankrijk 600 miljoen r.e., Italië 400 miljoen r.e., België-Luxemburg/ Nederland 200 miljoen r.e.

Beperking van de gronden voor "opting out" (art. 4)

Na een uitvoerige discussie, waarin door vijf delegaties het ontbreken van een communautaire procedure in het franse voorstel werd betreurd, werd besloten twee compromis-voorstellen naar het Comité van P.V.'s te verwijzen.

Het eerste was afkomstig van Minister Witteveen en hield in dat in de eerste fase van het plan voor de economische en monetaire unie zou worden volstaan met de franse tekst voor artikel 4, lid 1 en 2, die op zich coherent en logisch moest worden geacht, zij het dat bij een zodanige formulering geen behoefte bestaat aan een juridische basis. Tegen het einde van deze fase kon worden bezien of de economische integratie voldoende was gevorderd, in welk geval een dwingende communautaire procedure kon worden ingevoerd.

Het tweede was afkomstig van ambassadeur Sachs. Deze ging uit van de franse tekst maar legde het onderzoek in handen van de Raad in plaats van het Monetair Comité. Deze door Minister Schumann als discussiebasis aanvaardbaar geachte formule zou kunnen zijn: indien de Commissie of een Lid-Staat van mening is dat de gronden tot "opting out" verdwenen zijn "wird der Rat damit befasst. Er fordert das betreffende Land auf zur Beteiligung und stellt die Bedingungen fest".

Rentevoet en prioritair karakter

Door minister Witteveen en staatssecretaris Schöllhorn werd de noodzaak van een prioritair karakter, als voorgestaan door de franse en belgische vertegenwoordigers, met steun van minister Ferrari Aggradi betwist. Gemeenschappelijk diende te worden bezien op welk mechanisme een land in moeilijkheden een beroep moest doen. Wat betreft de rentevoet diende het aspect van de liquiditeit der vorderingen zwaar te wegen. Een gelijkschakeling met de te lage rente in het IMF, van welke organisatie vele ontwikkelingslanden lid zijn, was onaanvaardbaar. Ook de door de heer Barre voorgestelde formule, waarbij op het stuk van de rentevoet van geval tot geval kon worden beslist en het gehele scala van 0 % tot en met de marktrente open bleef, werd afgewezen.

Besloten werd een compromis-voorstel van de president, minister Schiller, naar de P.V.'s te verwijzen. Dit voorstel behelsde dat een notulenverklaring zou worden opgenomen inhoudende dat de rente "etwa in der Mitte" tussen IMF- en marktrente zou liggen. Op

franse aandrang zal de tekst worden gecompleteerd met een zinsnede, welke verwijst naar het belang van goede werking van het stelsel welke bij het vaststellen van de rentevoet een rol dient te spelen.

Extra rente-last bij herfinanciering buiten systeem

Minister Witteveen uitte bezwaren tegen de mogelijkheid van de financiering door middel vande gemeenschapsbegroting van deze extra lasten, waarbij hij steun vond bij minister president Werner en staatssecretaris Schöllhorn. De voorzitter opperde als compromis dat de Raad over de extra rente in uitzonderingsgevallen anders kan beslissen. Deze tekst zal door de P.V.'s worden uitgewerkt. Minister Witteveen reserveerde, in afwachting van deze tekst, zijn standpunt.

Banden met IMF

Van de tekst op pagina 10 van document R/2256/70 werd met instemming kennisgenomen.

Inlichtingen van kandidaat-leden

Eveneens werd goedgekeurd dat de kandidaten na het besluit tot instelling van het mechanisme zullen worden ingelicht.

Advies Parlement omtrent mechanisme

Het voorstel zal aan het Parlement worden voorgelegd. Hierbij zal worden aangetekend dat de Raad het voorstel reeds heeft besproken maar dat de Raad gaarne vóór 14 december, indien mogelijk, advies zal ontvangen.

5. Onderhandelingen EEG - V.K. (doc. SEC(70) 4115 final

De Voorzitter van de Commissie beperkte zich ertoe te herinneren aan het feit dat Vellenstein het Commissiedocument reeds bij de P.V.'s had toegelicht en sprak verder de hoop uit dat het document de basis zal vormen voor de vaststelling van een standpunt van de Gemeenschap.

Commissaris Deniau hield vervolgens een betoog van betrekkelijk lange duur, dat niets meer inhield dan een samenvatting van bedoeld document.

Van de kant van de ministers kwamen er geen reacties.

Ten aanzien van de procedure werd overeengekomen dat de P.V.'s hun gedachtenwisselingen over het document zo snel mogelijk zullen beginnen, in verband waarmede zij de nodige instructies dienden te ontvangen.

De ministers treffen elkaar op 8 december ter gelegenheid van de ministeriële zitting met het Verenigd Koninkrijk. Voor het geval de inhoud van het Commissiedocument alsdan nog niet in de onderhandelingen kan worden ingebracht, zullen de ministers hieraan in de Raad van 14 december de nodige aandacht wijden.

Hierna werd door de Voorzitter van het Comité van P.V.'s een korte inleiding gehouden over de tariefcontingenten. Het gesprek is in de P.V.'s vastgelopen op de kwestie van lood en zink. De Commissie deelde mede dat zij haar voorstellen dienaangaande enigszins zal wijzigen. Hierna zullen de P.V.'s opnieuw trachten tot een akkoord te komen. Indien dit niet gelukt, zullen de ministers een poging hiertoe aanwenden.

6. Betrekkingen met Argentinië (doc. S/1064/70; S/1065/70)

Nadat de Voorzitter van het Comité van P.V.'s een uiteenzetting had gegeven van het verloop van de werkzaamheden, konden alle delegaties zich verenigen met de ontwerp-richtlijnen voor de onderhandelingen met Argentinië.

De Italiaanse woordvoerder, staatssecretaris Pedini, verklaarde dat deze richtlijnen als een minimum-basis moesten worden beschouwd en verzocht dat de Raad op de hoogte zou worden gehouden van het verloop van de onderhandelingen.

7. Betrekkingen met Latijns-Amerika (docs. S/1084/70 en S/1085/70)

De Voorzitter van het Comité van P.V.'s zette uiteen dat de Raad stelling zou moeten nemen met betrekking tot de verklaring van Buenos Aires. Deze aangelegenheid was nog in studie. Tijdens deze zitting zou de Raad zich kunnen beperken tot het goedkeuren van de versnelde toepassing van de resultaten van de Kennedy-ronde voor een aantal produkten, die voor de export van Latijns-Amerika van belang zijn. Hij stelde voor dat de Ministerraad in haar zitting van 14 december dan de betrekkingen van de Gemeenschap met Latijns-Amerika in zijn geheel in beschouwing zou nemen.

De italiaanse delegatie kon zich met de verordening betreffende de tariefreducties verenigen, doch was van mening dat op 14 december besluiten zouden moeten worden genomen.

Minister Luns bepleitte dat de Raad in haar huidige zitting reeds tot een antwoord op de Verklaring van Buenos Aires zou besluiten, waaruit een sympathieke houding van de Gemeenschap zou blijken.

Nadat de Voorzitter en de andere delegaties tot uitdrukking hadden gebracht, dat hiervoor voorbereiding nodig was, kon de nederlandse woordvoerder zich hierbij neerleggen.

De Raad ging vervolgens akkoord met de verordening betreffende de tariefreducties.

De Voorzitter concludeerde dat op 14 december het geheel van de betrekkingen met Latijns-Amerika zou worden behandeld met het doel concrete beslissingen te nemen.

8. Betrekkingen met Algerije

Ambassadeur Sachs bracht mondeling verslag uit over de stand van zaken bij de voorbereiding van het onderhandelingsmandaat. Hij signaleerde met name dat nog geen overeenstemming bestaat over het probleem van de draagwijdte van het akkoord en over de vorm van een eventuele preferentie voor wijn.

De italiaanse staatssecretaris Pedini ging uitvoerig op deze twee kwesties in. Italië zou onder geen voorwaarde kunnen accepteren dat de status quo voor de invoer van Algerijnse wijn na 31 december a.s. nog verder wordt verlengd. De italiaanse regering is voorstander van een interim-regime voor de periode na 31 december 1970, dat uitgaat van dezelfde opzet als het nader vast te stellen definitieve regime.

Dit interim-regime moet derhlave gezien worden als een anticipatie hierop. Voor wat betreft het definitieve regime kan Italië het Commissievoorstel van een economisch voordeel van 60 % op het invoerrecht aanvaarden. Italië is eventueel ook bereid om aanvullende concessies in het commerciële vlak te overwegen, waarbij voor bepaalde hoeveelheden Algerijnse wijnen de referentie-prijs wordt verlaagd.

De bedoeling hiervan is de traditionele handelsstromen te respecteren. Dit geldt evenwel alleen ten opzichte van Algerije en mag geen precedent vormen ten behoeve van andere Middellandse Zeelanden. Staatssecretaris Pedini verduidelijkte dat bij de vaststelling van de contingenten waarbinnen de commerciële preferentie zou worden verleend, niet uitgegaan kan worden van de jaarlijkse produktiecijfers van de EEG, aangezien deze teveel fluctueren, maar dat van objectieve criteria moet worden uitgegaan.

De Gemeenschap zal in ieder geval de financiële gevolgen voor haar rekening moeten nemen, indien zich prijsbederf voordoet ten gevolge van dit invoerregime. Met andere woorden, het F.E.O.G.A. zal moeten inspringen als de italiaanse, respectievelijk andere EEG-wijnen niet meer tegen de gegarandeerde prijzen kunnen worden afgezet.

Voor wat betreft het aan Algerije toe te kennen petroleumcontingent is Italië bereid mee te werken aan een compromis-oplossing, mits met alle vergelijkbare precedents-gevallen rekening wordt gehouden. Ten aanzien van de draagwijdte van het akkoord met Algerije, stelde staatssecretaris Pedini, dat in deze fase niet

gediscrimineerd kan worden ten aanzien van Marokko en Tunesië, maar dat het wel mogelijk zou zijn om nu reeds een verklaring af te leggen dat de Gemeenschap bereid is om bij de volgende onderhandelingen met Algerije over een akkoord op bredere basis mede de "volets" van de technische hulp en werknemersverkeer te betrekken.

De franse minister Schumann stelde voor om voor Algerije naast een economisch voordeel, tevens, binnen bepaalde contingenten, een handelsvoordeel toe te kennen bestaande uit een verlaging van de referentieprijs met 5 %. Voor wat betreft de draagwijdte van het akkoord stelde de heer Schumann dat hij voorstander is van een zo ruim mogelijk akkoord.

De duitse staatssecretaris Von Braun verklaarde geen voorstander te zijn van een verklaring betreffende de twee aanvullende "volets": technisch-financiële hulp en werknemersverkeer. Ten aanzien van de wijnkwestie stelde de heer Von Braun dat Duitsland tegen een handelsvoordeel is. Hij wees op het precedents-gevaar, en op de mogelijk hoge interventiekosten voor het F.E.O.G.A. Voorts stelde hij dat "coupage" van wijnen door de betreffende marktverordening niet is toegestaan.

De heer Mansholt was van mening dat elke regeling, die de basisverordening voor wijnen aantast, politieke onevenwichtigheid schept. Hij vreesde eveneens het precedentsgevaar en de extra lasten voor het F.E.O.G.A. Desalniettemin kondigde de heer Mansholt aan dat de Commissie zal trachten binnenkort nieuwe voorstellen te doen met enige "verfijningen" ten opzichte van het bestaande voorstel.

De Voorzitter drong tenslotte aan op spoed, teneinde een en ander in de Raadszitting van 14 december a.s. definitief te kunnen regelen.

Diversen.

Associatie Turkije

Om 15.00 uur werden te Val Duchesse ondertekend het Aanvullende Protocol, alsmede het nieuwe Financiële Protocol en het Akkoord betreffende EGKS-produkten.

9. Voedselhulp Pakistan (doc. R/2421/70)

1) Urgentie-actie in de vorm van 35.000 ton tarwe: hiermee ging de Raad akkoord.

2) Hulp per luchttransport in de vorm van 1200 ton geconcentreerde soep en pap (kosten voor luchttransport en wederaanvulling van de voorraad t.b.v. Nigeria: 600.000 R.E.)

Van nederlandse zijde werd deze vorm van hulp niet doelmatig genoemd en werden de volgende bezwaren, respectievelijk opmerkingen gemaakt:
Van de pakistaanse regering heeft Nederland vernomen dat er geen behoefte bestaat aan soep. Luchttransport is slechts verantwoord voor hoogwaardige geconcentreerde zuivelprodukten, gezien de zeer hoge kosten. Het Internationale Rode Kruis heeft bovendien laten weten dat de vliegvelden in Oost-Pakistan overvol zijn en dat nieuwe zendingen niet kunnen worden verwerkt. Tegenover de buitenwereld zou het de "imago" van de Gemeenschap kunnen schaden indien bekend wordt dat de aan Nigeria toegezegde voedselhulp voor een andere bestemming in aanmerking wordt gebracht. Op 24 november zouden in Rome op een bijeenkomst van het W.F.P. alle hulpacties ten behoeve van Pakistan worden gecoördineerd. Hierop dient derhalve gewacht te worden. Een wederaanvulling van de oorspronkelijke voorraad ten behoeve van Nigeria lijkt niet noodzakelijk, aangezien de hongersnood in dit land niet meer zo acuut is.

Tenslotte werd opgemerkt dat bilateraal reeds zeer veel wordt gedaan, en dat met name Nederland reeds voor 3 miljoen gulden hulp aan Pakistan beschikbaar heeft gesteld. De nederlandse woordvoerder stelde voor om het Commissievoorstel inzake 1200 ton soep en pap terug te verwijzen naar het Comité van P.V.'s ter nadere discussie.

Van Commissiezijde werd in antwoord op de nederlandse opmerkingen het volgende gesteld: het Internationale Rode Kruis heeft bij de Commissie uitdrukkelijk gevraagd om een deel van de voorraad geconcentreerde soep en pap bestemd voor Nigeria beschikbaar te stellen voor Oost-Pakistan.

De vliegvelden aldaar zijn wel overvol met voedselvoorraden maar aan hoogwaardige zendingen zoals de onderhavige zou absolute prioriteit worden verleend bij de opslag en distributie.
Het W.F.P. zou ongetwijfeld door de Commissie worden geïnformeerd over deze voedselhulpacties en met eventuele suggesties van deze organisatie zou rekening worden gehouden.

De Voorzitter Scheel preciseerde dat de Raad slechts een politiek beginselbesluit diende te nemen en dat over de kostenverdeling nog nader in het Comité van P.V.'s zou worden gesproken.

Frankrijk, Duitsland, Italië, België en Luxemburg gingen zonder enige discussie met de Commissie-voorstellen akkoord. Minister Luns sloot zich uiteindelijk hierbij aan onder voorwaarde dat het nederlandse aandeel zal worden berekend volgens de gebruikelijke sleutel voor de voedselhulpacties in het kader van de Voedselhulpconventie.

10. Voorstel voor een verordening van de Raad op grond van het besluit van 21 april 1970 betreffende de vervanging van de financiële bijdragen van de Lid-Staten door eigen middelen van de Gemeenschappen (doc. R/2365/70 (FIN 474))

De tekst van de ontwerp-verordening, vermeld in de rechterkolom van het document, is door de Lid-Staten aanvaard.

Ten aanzien van de openstaande punten, opgenomen op blz. 2 t/m 6 van het document, is het volgende overeengekomen:

1. De nederlandse delegatie heeft haar voorbehoud met betrekking tot de tekst van artikel 1 met de door de duitse delegatie voorgestelde toevoeging opgeheven, zodat de tekst op blz. 8 rechterkolom met toevoeging van de tussen haken geplaatste tekst is aangenomen.

2. Overmacht (artikel 14, lid 2)
Overeenstemming is bereikt over de volgende tekst: "Les Etats Membres ne sont dispensés de mettre à la disposition de la Commission les montants correspondants aux droits constatés qu'au cas où le recouvrement n'a pu être effectué pour des raisons de force majeure".
Voorts is overeengekomen in de notulen van de Raad de volgende verklaring op te nemen: "Il est entendu que la charge de la preuve de cas de force majeure incombe à l'Etat membre qui invoque cette clause".
De verklaring is opgenomen op verzoek van de Commissie die er niet van overtuigd was dat ingeval van een procedure voor het Hof de bewijslast zou liggen bij de Lid-Staat die de bepaling inroept.

3. Controle
De Commissie heeft haar voorbehoud ingetrokken zodat de tekst is aanvaard.

4. Instelling procedure van het BTP, artikel 24 van het voorstel, is aanvaard.
Voorts werd overeengekomen de hiernavolgende verklaring in de notulen van de Raad op te nemen: "De Raad en Commissie verbinden zich ertoe alle nodige maatregelen te treffen om zo spoedig mogelijk, en ten laatste op 1 januari 1975, de bepalingen betreffende de uniforme grondslag voor de berekening van de BTP vast te stellen". Ten aanzien van de referentieperiode is een akkoord bereikt over de eerste drie jaren van de vijfjarige periode, voorafgaande aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft.

5. De door de Lid-Staten verschuldigde rente

a. De Commissie insisteerde niet meer op haar voorstel de rekening van de Commissie bij de schatkist rentedragend te doen zijn.

b. De italiaanse delegatie aanvaardde dat er rente verschuldigd is bij te late overschrijving door een Lid-Staat.
Wel zou een Raadsverklaring in de notulen worden opgenomen, dat geen rente verschuldigd is indien te late betaling betrekking heeft op bedragen waarvoor de overmachtsclausule is ingeroepen.

6. Raadgevend Comité

De Commissie heeft haar voorbehoud met betrekking tot de tekst van artikel 27 (blz. 43) opgeheven.

11. Voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende de gemeenschappelijke fiscale regeling voor moedermaatschappijen en dochterondernemingen uit verschillende Lid-Staten (doc. R/2310/70 (ECO 238))

Uitgesteld.

12. Voorstel voor een richtlijn betreffende de gemeenschappelijke fiscale regeling voor fusies, splitsingen en inbreng van activa met betrekking tot vennootschappen uit verschillende Lid-Staten (doc. R/2309/70 (ECO 237))

Uitgesteld.

13. Diversen : zie agendapunt 8, laatste alinea.